

Representantforslag 105 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein og Robert Eriksson

Dokument 8:105 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein og Robert Eriksson om skattelette i forbindelse med lønnsoppgjøret

Til Stortinget

Bakgrunn

I etterkant av finanskrisen har bedriftene fått store utfordringer, som lavere etterspørsel på det globale markedet og svekket konkurransevne. I Dagens Næringsliv den 28. oktober 2009 skriver de at for 13 år siden lå norske industriarbeiderlønnene 15 prosent over Norges handelspartnere, og at de i dag ligger 43 prosent over. Finansminister Johnsen sier i samme artikkel at: «Hvis du ser på figurer som viser relative lønninger – den kostnadsmessige konkurransevnen – gir det grunn til å sperre opp øynene». Videre understreker finansministeren at konkurransevnen er en utfordring og understreker at problemene ikke er over. Finansministeren har også senere gitt uttrykk for dette, og sa på YS' inntektskonferanse at: «Vi må ta vare på den langsiktige verdiskapningen ved å ta hensyn til situasjonen for konkurranseutsatt industri.»

Ved et tradisjonelt lønnsoppgjør mellom arbeidsgivere og arbeidstakere økes bruttolønninger slik at alle får en økning i kjøpekraften. Kostnadene ved økte bruttolønninger inndeckes ofte gjennom en økning i prisene, og slik bidrar økte bruttolønninger til høyere inflasjon og forverring av konkurransevnen.

Økninger i lønnskostnadene ved vårens lønnsoppgjør kan ramme enkeltbedrifter svært hardt. Samtidig er det nødvendig at lønsmottakerne får opprettholdt sin kjøpekraft slik at etterspørselen av varer og tjenester ikke reduseres vesentlig. For å bidra til et moderat lønnsoppgjør og samtidig sikre lønsmotta-

kernes kjøpekraft er det hensiktsmessig at staten tilbyr skattelette som en del av vårens lønnsoppgjør.

OECD-rapporten «OECD Economic Surveys: Norway 2010» slo også fast at det norske skattenivået allerede var høyt og at det i hvert fall ikke burde økes. Lavere marginalsatt ville dessuten øke insensitive til å ta høyere utdanning. Dette taler for skatteletter.

Utfordringene fremover

Utgangspunktet for det nasjonale lønnsoppgjøret bør være at kjøpekraften opprettholdes og at bedriftenes konkurransevne forbedres. Sentrale elementer som inngår i det tekniske beregningsutvalgs grunnlagsvurderinger er forventet prisutvikling eller inflasjon, og gjeldende skattesatser som sier noe om hvor stort et bruttotillegg må være for å sikre den ønskede kjøpekraftsutvikling. Jo høyere inflasjon, desto høyere lønnskrav for å sikre kjøpekraften. Og jo høyere marginalsatt, desto høyere bruttolønnsøkning er nødvendig for å sikre kjøpekraftsutviklingen. Norge opplever økende arbeidsledighet. Mange bedrifter har merket en sterkt sviktende etterspørsel, dette gjelder særlig bedrifter som produserer for eksportmarkedet. Situasjonen for den enkelte bedrift varierer, men det er åpenbart at mange bedrifter vil måtte nedbemanne, og noen bedrifter vil måtte avvikles.

Et høyt kronetillegg kan gi høyere rente

Alle parter vil i dagens situasjon være tjent med at staten ved årets lønnsoppgjør tilbyr skattelette for å avhjelpe bedriftenes konkurransesituasjon. Et tradisjonelt lønnsoppgjør hvor kostnadene veltes over på prisene, vil gi en økning i inflasjonen, og derigjennom sette press på renten. Dersom lønnsoppgjøret derimot blir lavere enn forventet, vil det kunne bidra til å holde renten på et lavt nivå. Skatteletter frem-

for bruttolønnsøkning vil dermed dempe prisveksten og skape rom for en lav rente.

Oppsummering

I lønnsoppgjøret for 2010 bør staten ta et initiativ overfor partene i arbeidslivet og tilby skattelette som del av det sentrale lønnsoppgjøret. Skatteletten bør gis som et likt beløp til alle. I tillegg til dette kan det forhandles om lønnstillegg i de lokale lønnsforhandlingene ved den enkelte bedrift. Ved å tilby hver lønns- og trygdemottaker skattelette fremfor lønnsøkning vil dette kunne utløse en rekke positive ringvirkninger. Norsk konkurranseutsatt næringsliv vil ikke tape så mye konkurransekraft som et kraftig

lønnsoppgjør kan medføre, og offentlig sektor vil unngå å få sin økonomi sterkt forverret.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen ta kontakt med partene i arbeidslivet og tilby skattelettelse som bidrag til et moderat lønnsoppgjør.

25. mars 2010